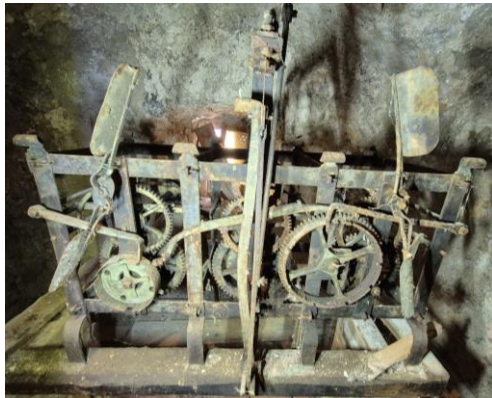

STOLPNA URA v zvoniku farne cerkve v **Knežaku** je lep dokaz ponosa domačinov in njihove pripadnosti. Zvonik je bil zgrajen leta 1828, zato lahko sklepamo, da je bila ura v zvonik nameščena kmalu zatem. Ker je danes obrnjena nekoliko nenavadno, obstaja možnost, da so jo tja prenesli iz starejšega zvonika ali druge lokacije. Po načinu izdelave lahko ocenimo, da ura izvira iz druge polovice 18. ali začetka 19. stoletja. Na čas nastanka ure kaže način izdelave: kovinski profili so povezani z železnimi zagozdami, vijaki pa se pojavljajo le na dveh vertikalnih lamelah v sredini naprave. Takšna izvedba nakazuje, da ura izvira iz druge polovice 18. stoletja ali začetka 19. stoletja. Dodatno to potrjuje tudi zagonski mehanizem z zatičem (t. i. Amantov zaskočni mehanizem), ki so ga v stolpnih urah začeli uporabljati sredi 18. stol.. Namesto zob ima zaskočno kolo okrogle zatiče, ki jih ustavlja in sprošča sidro v obliki škarij. Ta robustni mehanizem, znan tudi kot Mannhardtov, je bil od tedaj pogosto uporabljen pri stolpnih urah. Stolpna ura v kneškem zvoniku je nameščena na lesenem podestu pod obokom, nad katerim visijo zvonovi. Zaprt je v leseno omaro. Večja vrata omogočajo dostop do zadnje strani, kjer so osovine za uteži podaljšane iz ohišja; nanje se je pri navijanju (dviganju uteži) nataknila kljuka, ki se je, žal, izgubila. Druga, dvokrilna vrata, so namenjena vzdrževanju ure (nastavljanje časa in bitja, mazanje gibljivih delov ipd.). Posebnost je, da je običajna prednja stran obrnjena proti steni zvonika, tako da je s hodnika vidno in dostopno »drobovje« ure z zobniki, vreteni, dvema vetrnicama za umirjeno in enakomerno bitje, ter drugi prenosni. Zobniki so jekleni, kovani, struženi in piljeni, nekateri deli (npr. drsni ležaji) pa so iz medenine; pogonski bobni, na katere je bila navita vrv z utežmi, so leseni. Urni mehanizem v obliki kvadraste košare je s petimi kovanimi nosilci pritrjen na podolžno leseno lego, kovinska konstrukcija pa je trdno povezana z železnimi zatiči. V ogrodju (dimenzije približno

110 × 46 × 47 cm) so v medeninastih pušah nameščeni vrtljivi deli ure. Pet pokončnih kovanih profilov na obeh straneh ima spodaj pritrilne noge, pritrjene z žebli, zgoraj pa so zaključeni z rahlo navzven zavrtimi glavami. Tri lesena vretena (premer približno 13 cm, dolžina 31 cm) so vsako posebej obešena na močnih pokončnih lamelah. Srednje vreteno, s katerega se je odvijala vrv s primerno utežjo, je poganjalo časovni mehanizem, ostali dve vreteni pa bitje: vsakih 15 minut in vsako uro. Dve kamniti uteži s škripcema sta še ohranjeni v etaži pod uro, tretja utež manjka. Navpični hod uteži znaša približno 10,5 m, kar je zadoščalo za vsaj tri dni delovanja; potem je bilo potrebno dvigniti uteži z vrtenjem vitla: uro je običajno navijal mežnar. Nihalo, dolgo približno 4 m, je izdelano iz kovane ploščate palice, utež pa ima obliko diska s premerom okoli 20 cm. Na zunanosti zvonika sta bili dve številčnici, povezani z urnim mehanizmom preko železnih palic in reduktorjev, ki so poganjali urne in minutne kazalce. Sledi kažejo, da je imela ura prvotno tudi manjšo notranjo številčnico za usklajevanje zunanjih kazalcev. Kdo je uro izdelal, ne vemo. V uporabi je bila še okoli leta 1960 - 70. Do takrat je stolpna ura služila zlasti kmečkim ljudem, ki so delali zunaj. Delo v tovarni in drugod in vse večja raba ročnih ur sta pomen stolpne ure izničila. Od takrat ta stoji in zob časa ji ne prizanaša, čeprav je pomemben spomenik krajevne tehnične in kulturne dediščine.

Za vse dokumente, pogreb, obhajilo bolnikov ali mašne namene pokličite ali se oglasite v župnišču. Maše so redno v nedeljah ob 10.00 (poleti 9.00), na delavnike redno v Knežaku, sicer je naveden kraj. Zaradi pogreba, osmine in maše 30. dne lahko pride do sprememb. - Za krst se starši dogovorite z župnikom v župnijski cerkvi ob nedeljah po končani pripravi za starše (obvezno za krst prvega otroka prve tri sobote v navedenih mesecih ob 16h v župnišču v Ilirski Bistrici: februar, april, junij, september, november). Za krst starši dobijo botra (in botro), ki izpolnjuje pogoje za to službo v Cerkvi. - Za poroko se par dogovori z župnikom. Obvezna priprava na poroko; več informacij na spletnih straneh Škofije Koper. - ŽUPNIJSKI URAD KNEŽAK, 6253 KNEŽAK 151; tel. 041 338 915 ali 05 91 95641; zupnija.knezak@gmail.com; trr SI56 0432 1000 2903 718

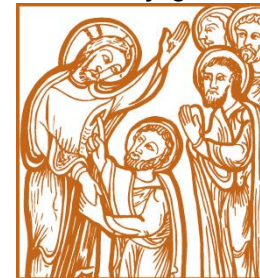
Oznanilo župnije Knežak

NEDELJA BOŽJEGA USMILJENJA

Bela nedelja je tudi nedelja Božjega usmiljenja. Učence je moralo biti sram, da so se tako slabo izkazali v zadnjih dneh življenja njihovega Učitelja. Počasi so doumeli, da jim Gospod brez zadržkov odpušča. Še več, doumeli so, da tako zelo verjame vanje, da jim naroča, naj odpuščajo v njegovem imenu. Ta ljubezen in to usmiljenje sta zdrobila še zadnje okove njihovih zaprtih src. Prosimo Gospoda, naj prežene naše strahove, odpre vrata naših src in prižge svojo luč v našo temo.

In še nekaj. Jezus pozna človeško naravo. Ve, kako težko verjamemo bližnjemu. Božje usmiljenje je podeljena izkušnja njegovih ran. Jezus zato Tomaža povabi, da se dotakne njegovih ran. To niso rane njegove zmage, to so

rane njegovega ponižanja. Vendar Jezus ve, da je Tomažu lahko blizu le, če mu zaupa najintimnejše, kar ima – rane, ki mu jih je povzročil človek. Po razodevanju ran tvega, da bo ponovno zavržen. To je Božje usmiljenje.

(E. Mozetič)

Dan in svetnik	Čas	Mašni nameni
BELA NEDELJA 12. 4. nedelja Božjega usmiljenja	10.00	++ Franc, starši in vsi Kor 63; za župnijsko skupnost
ponedeljek 13. 4. Martin papež	19.00	++ Živec Drskovče pn Bač 7
torek 14. 4. Lambert škof	19.00	+ Neda Kozlovič pn sestrična
sreda 15. 4. Jelica kneginja	19.00	ni namena
četrtek 16. 4. Bernardka Lurška	19.00 19.30	za zdravje seja obeh župnijskih svetov
petek 17. 4. Robert opat	19.00	(Bač) + Silvester Gorup 30 dan
sobota 18. 4. Evzebij škof	19.00	+ Jolanda Zadel Kne 2a
3. velikonočna NEDELJA 19. 4. Leon IX. papež	10.00	za župnijsko skupnost
ponedeljek 20. 4. Teo misijonar	19.00	(Kor) ++ Kor 67
torek 21. 4. Anzelm cerkveni učitelj	19.00	++ Angela, Lovrenc Šajn Kne 131
sreda 22. 4. Hugo škof	19.00	++ Albin Šenkinc in Marko Šabec pn Šem 42
četrtek 23. 4. Jurij mučenec	19.00 20.00	+ Vojteh Keš Kne 2b starši prvoobhajancev
petek 24. 4. Marija Kleopova	19.00	+ Frančiška Knafelc Jurkotova
sobota 25. 4. Marko evangelist	19.00	++ Branko, Antonija, Franc Tomšič
4. velikonočna NEDELJA 26. 4. Mati dobrega sveta	10.00 popoldne	za župnijsko skupnost dekanijsko romanje na Sveto Goro

Hvala za mašne namene! Pri maši za vaše rajne, ki ste jo naročili in k njej tudi prišli, vas vabim bliže oltarja v prednje klopi. Po vaseh poskrbite za sveže cvetje in čist prostor.

• **TEDEN MOLITVE** za duhovne poklice (19. – 26. april) z naslovom **Odprite vrata Kristusu**, ob skorajšnji 30-letnici obiska papeža sv. Janeza Pavla II. v Sloveniji, ponavlja njegov poziv vsemu svetu ob nastopu papeževanja (1978): **Ne bojte se! Odprite! Na stečaj odprite vrata Kristusu! Molitev:**

Božii Sin, ki te ie Oče poslal ljudem vseh časov in na vseh koncih zemlje! Priporočam se ti po Mariii, tvoii in naši Materi: dai, da v Cerkvi ne bo primanikovalo poklicev, zlasti tistih, ki se posebej posvečajo tvojemu kraljestvu. – Jezus. edini človekov Odrašenik! Prosimo te za svoje brate in sestre, ki so pritrtilno odao vorili na tvoj klic v duhovništvo. v posvečeno življenje in v misiione. Dai, da se bo njihovo življenje prenavljalo vsak dan za dnem in postalo živi evanaelii. – Usmilieni in sveti Gospod, še naprej pošiljai nove delavce na žetev v svoiem kraliestvu! Pomaaii tistim, ki jih kličeš, naj hodiio za teboj v tem našem času: Dai, da bodo, zazrti v tvoj obraz, z veseliem odao varialii na čudovito poslanstvo, ki si iim aa zaupal v blaagor svojeaa ljudstva in vseh ljudi. Ti, ki si Boa in z Očetom in Svetim Duhom živiš in kraljuješ vekomaj. Amen. (J. Pavel II.)

• **DEKANIJSKO ROMANJE NA SVETO GORO** bo v nedeljo, 26. aprila, popoldne. Ob 15.00 bo molitvena ura s petimi litanijam in evharističnim blagoslovom, ob 16.00 sveta maša in po njej (v primeru lepega vremena) peš romanje do kipa sv. Frančiška Asiškega nad Grgarjem. Prijave za avtobus (odrasli 12 €, en otrok 7 €, več otrok iz iste družine - nič).

• **DAROVI:** na veliki četrtek za karitas 89 €, na veliki petek za pomoč Sveti deželi 105 €; za cerkev Šembije ob pogrebu (+ Vlado Dvogan) 210 €. Ofer na veliko noč za obnovo zvonjenja 2.065 €, posamezni darovi 500 €. Hvala vsem, ki ste že dali župniku v ta namen; Bog vam povrni!

• **ŠALA MALA.** – Mali joče: "Boli me trebuh!" Mama: "To je zato, ker nimaš ničesar v želodcu." Ko se vrne oče iz službe, tarna: "Boli me glava!" Mali strokovno: "To je zato, ker nimaš ničesar v glavi!"

VERA ali DOKAZ?

To, kar je Tomaž izrazil kot absurdno zahtevo, kot nezaslišan izziv, kot izraz njegove strastne upornosti: »Če ne vidim ..., če ne položim prsta ...«, glejte, to Jezus brez težav sprejme. Pusti se premagati Tomažu. Samo zanj je spremenil vse svoje ravnanje in svojo metodo. Mariji Magdaleni je na primer rekel nasprotno: »Ne dotikaj se me!« Jezus je vedel, da je Tomaž tako uporen samo zato, ker se je počutil tako zelo nesrečen; zato se mu je približal, ga zavaroval pred njim samim, mu spregovoril na srce, da je bil ves pretresen.

Ko je Tomaž videl Jezusa pred seboj, je v hipu razumel, da je vedno vedel za njegovo vstajenje. Dovolj dolgo je živel z Jezusom, da je vedel, da lahko to pričakuje, da so se ob njem vedno dogajale dobre, blažene, neverjetne stvari, kakor je ta! Moral bi verjeti drugim. Ko je zavrnil vero, si je nakopal kazen: branil se je pričakovanja, ki je bilo preveč živo. Istočasno je umiral zaradi hrepenenja in zaradi strahu, da bi veroval.

Zanj ni bilo hujše kazni kot to, da je dosegel tisto, kar je postavil kot pogoj za svojo vero. Zavedel se je, da je izgubil priložnost, ki mu je bila ponujena. Razumel je, da bi moral Jezusu podariti svojo vero. Pravzaprav sploh ni potreboval teh dokazov. Ko se je kazal dvomljivca, se je obnašal kot razvajen otrok, ki poskuša vsiliti svoje zahteve očetovi in materini ljubezni, o kateri je popolnoma prepričan.

Zdaj nima več želje, da bi se dotaknil, dal bi karkoli, le da ne bi položil prsta in roke v njegove rane, da ne bi slišal prikritega očitka: »Ker si me videl, veruješ? Blagor tistim, ki niso videli, pa so začeli verovati!«

Smo tudi mi dvomljivci kot Tomaž ali smo že spoznali ljubezen Vstalega? (R. Cantalamessa)

